

0.6 ÚVODNÍ SLOVO

Vážený čtenáři,

když jsem v roce 2011, po třiceti letech výkonu manažerského řemesla ve fotbale, přecházel na akademickou půdu, hledal jsem teoretickou oporu, která by mi pomohla zvládnout roli učitele v novém prostředí. Věděl jsem, že praktické zkušenosti je potřebné předávat v systematické a srozumitelné podobě. Výukové literatury mnoho nebylo, a proto jsem se rozhodl napsat v roce 2012 skripta Sport a právo. Mými vzory byli tehdy Mgr. Michal Králík, PhD., autor ojedinělé monografie z roku 2001 Právo ve sportu a JUDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., který v roce 2011 vydal na Slovensku pozoruhodnou knihu o 535 stranách Športové právo.

Po osmi letech zkušeností z výuky na Fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci a Fakultě sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně a dále po pochopení potřeb studentů jak v bakalářském, tak magisterském studiu, cítím, že by bylo vhodné po vývoji v oblasti sportovního práva jmenovaná skripta doplnit. Tyto přednášky mají ambici být srozumitelným materiálem pro výuku sportovního práva, a to jak se zaměřením na teorii pro studium bakalářské, tak pro získávání manažerských a trenérských dovedností s praktickými návody pro studium magisterské. To vše v jednom uceleném materiálu, který je provázán myšlenkově i obsahově.

Protože dnes již pokračuji ve výuce pouze na FTK UPOL, kde mám tu čest učit i předmět Základy práva a Sportovní diplomacie, je vhodné doplnit, že i teoretické základy těchto předmětů mají za cíl provést studenty sportovní fakulty předmětem Sportovního práva srozumitelně. Tato právní disciplína totiž v sobě obsahuje nejen právo obecné, týkající se všech subjektů práva v ČR, ale i speciální úpravy autonomních subjektů mimo dosah státu, a to vše pro téměř 150 sportovních druhů sportů z nichž většina je sdružena v jednotlivých svazech, asociacích a federacích, které sportovcům a klubům jejich prostředí regulují. A k tomu všemu ještě napříč sportovním prostředím široce rozkročené olympijské hnutí, řešení sporů u speciální sportovní arbitráže a boj s dopingem. To vše tvoří náročnou speciální disciplínu práva hodnou porozumění.

Sport je jedním z nejpozoruhodnějších společenských fenoménů a je komplexně propojen se všemi vrstvami společenského života. Sportovní právo pak nelze chápat jako tradiční samostatné právní odvětví, ale jako soubor právních norem, které se dotýkají problematiky profesionálního, výkonnostního a rekreačního sportu, a dále pak organizace sportovních subjektů v různých sportovních odvětvích. Předmět nazvaný Sportovní právo slouží k pochopení vztahů a zákonitostí obecného života a sportu a má za cíl zejména širokou základní orientaci s využitím v další praktické činnosti. Všechny materiály včetně komentářů ke sportovnímu dění najdete na mé soukromém webu: www.jirikubicek.cz.

S právem ve sportu je spojena řada problémů a otázek. Pohled EU, rozhodnutí SD EU s dopady do sportu, vliv mezinárodních asociací a jejich vztah k právním řádům jednotlivých států, odpovědnost sportovců v občanskoprávní a trestněprávní rovině, daňová oblast a postavení profesionálních sportovců. To vše je obsahem sportovního práva a tvoří velmi zajímavou oblast vzdělání. Výuka je pak mixem teorie a dosavadní praxe a měla by podat zásadní aktuální informaci o problematice. Obsah předmětu je rozdělen do devíti kapitol opatřených příznačným mottem a strukturou tematických podkapitol s odkazy na propojení s jinými kapitolami tak, aby problematika byla vysvětlena v celém rozsahu a v návaznostech.

Nultá kapitola je zaměřena na POPIS OBSAHU A STRUKTURY PŘEDMĚTU s doplněním o literaturu, použité zkratky, a vysvětlení základních pojmů a definic sportu a jeho prostředí.

Motto: „Zavedeš-li osla do Mekky, koně z něho neuděláš.“ Arabské přísloví. „Chce-li někdo určité společenské jevy právnicky posuzovat a hodnotit, měl by znát, jaký je v tom směru praktický život.“ Mgr. Michal Králík Ph.D., autor knihy Právo ve sportu 2001, dnes soudce NS ČR

V **první kapitole** jde o pochopení AUTONOMIE SPORTU, jejích **zásad a specifik**, o které se opírá a z nichž vychází postavení zakotvené v politických dokumentech i v právních předpisech.

Motto: „Letnímu vánku o bouři, studniční žábě o moři a polovzdělanci o tom, co nikdy ve škole neslyšel, nevyprávěj.“ Čínské přísloví.

Druhá kapitola je o VZTAHU SPORTU A PRÁVA. Zabývá se otázkami, **co je sportovní právo**, jaké je jeho postavení v rámci právního řádu ČR a v mezinárodním prostoru, o podřízenosti institucím státu a federacím, o propojení s obecným právem i právem na vlastní legislativu.

Motto: „Klasická poučka říká, že jednoduchá, dobře srozumitelná lež vždy porazí složitou pravdu.“ „Člověk není rozumná bytost, která má emoce, ale emocionální bytost, která občas myslí.“ František Koukolík, český neuropatolog, spisovatel a publicista

Třetí kapitola pojednává o VZTAHU SPORTU A STÁTU. Objasňuje vztahy subjektů ve sportu se státem, aktuální předpisy pro oblast sportu, otázky financování sportu až po limity podpory a tvorbu rozpočtů klubů a asociací. V rámci vývoje a potřeb legislativy odkrývá i politiku státu.

Motto: „Věda o hlouposti prokázala, že hustota hlupáků je stejná mezi členy vlád jako mezi pravidelnými návštěvníky restaurací nižších cenových skupin.“ „Být v této době chronickým optimistou, je buď vyjádření nedostatečného množství informací nebo lež.“ František Koukolík, český neuropatolog, spisovatel a publicista

Čtvrtá kapitola FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY charakterizuje subjekty ve sportu, jejich postavení, práva a povinnosti navzájem i ke státu, zejména pak postavení zaměstnance a podnikatele u fyzických osob a spolků a obchodních společností u právnických osob. Je pro praktický život sportovních subjektů nejdůležitější a řeší každodenní právní vztahy a jednání těchto subjektů.

Motto: „Jestliže máte ve své firmě lidi, kteří dosahují skvělých výsledků, ale nesdílejí filozofii a hodnoty, kterými firma žije, spolehlivě vás to dovede ke katastrofě.“ Jack Welch, modla moderního managementu

Pátá kapitola SMLOUVY VE SPORTU objasňuje smluvní vztahy vyplývající z obsahu činnosti od zaměstnaneckých poměrů až po živnosti. A to nejen u profesionálních sportovců, ale i trenérů, agentů a dalších osob sportovního práva. Dále pak různé druhy smluv používaných FO a PO ve sportu.

Motto: „Ve fotbale (sportu) nebe přijímá jen na pět minut“. Ve fotbale je mnoho důležitých a mnoho nejdůležitějších věcí. Za prvé: Ve fotbale všichni experti, trenéři, funkcionáři, fanoušci a novináři vědí, CO UDĚLAT. Za druhé: Jen malé a mizivé procento z nich, včetně odborníků, ví, JAK TO UDĚLAT. Za třetí: To nejdůležitější „UDĚLAT“ umí jen Mourinho a Qardiola. A ještě mi dovozte ten citát, pro který nacházím ve fotbale spoustu

prostoru k uplatnění. Řekl ho Carl von Clausewitz, poradce pruského krále: „Vědět musí znamenat umět.“ Karel Brückner trenérská fotbalová legenda.

Šestá kapitola ODPOVĚDNOST VE SPORTU popisuje celou šíři problematiky odpovědnosti v autonomní oblasti sportu. Odpovědnost sportovce za svou činnost, nadřazeného ke svěřeným osobám a majetku, i právnických osob. To vše ve třech úrovních sportovní činnosti, školském sportu, spolkovém sportu a komerčním profesionálním sportu.

Motto: „Povinností člověka, který je při smyslech, je umět rozeznat, dobré od špatného, správné od nesprávného a spravedlivé od nespravedlivého“. „Definice spravedlnosti neexistuje, existuje jen definice nespravedlnosti, a to případ od případu“ „Život není to, co chceme, ale to, co máme a vydržíme.“ Arnošt Lustig, spisovatel, novinář a pedagog

Sedmá kapitola SOUDNÍ A MIMOSOUDNÍ ŘEŠENÍ SPORŮ VE SPORTU objasňuje široký právní rámec možností obrany proti rozhodnutím subjektů ve sportu a jejich orgánům počínaje obranou soudní a konče speciálním sportovním soudem na mezinárodní úrovni.

Motto: „Pravda je vůbec nejobtížnější, co lze lidem předložit k věření“. Marcel Pagnol, francouzský spisovatel. „Když pravda je horší než lež, pak už jen snům věřit chceš“ G. Osvaldová, textařka skladby Most přes minulost z muzikálu Johanka z Arku. „Jen žádné zbytečné pravdy“ Milan Kundera, český spisovatel.

Osmá kapitola úzce propojená s podkapitolou 2.2, popisuje postavení sportovních subjektů v mezinárodním prostoru. a to jak v právu obecném s odkazem na právo EU včetně SDEU, světové úmluvy a rozhodnutí, ale i speciálního sportovního práva vydávaného světovými federacemi až po MOV a WADA.

Motto: „V doteku je ukryto veškeré bohatství. „Člověk má hledat vnitřní uspokojení sám se sebou a každý den usínat s pocitem, že nikomu a ničemu neublížil“. „Hřích je ztratit své hranice“ Josef Koutecký zakladatel české dětské onkologie a morální autorita

Devátá kapitola DOPING VE SPORTU se zabývá dopingovou problematikou s odkazy na pojmy, podstatu, druhy dopingových látek, jejich dělení i celosvětovou organizaci boje s dopingem. V závěru pak odkazuje na moderní fenomén, roli drog ve sportu a jejich zakotvení ve sportovním právu.

Motto: „Padouch je každý, kdo využívá trvalé nebo dočasné bezmocnosti druhých k tomu, aby je oloupil o hmotný majetek, intelektuální vlastnictví, tvůrčí energii, dobrou pověst, čas, svobodu, přízeň bližních, zdraví, život, nervy, rozum, osobní štěstí nebo naděje. To vše k vlastnímu obohacení, které ale nemusí vždy být hmotné.“ Benjamin Kuras, autor knih, *Jak přežít padouchy a Češi na vlásku*

Dění okolo sportu nelze uzavřít do speciální ulity, neboť jak jsem uvedl na počátku, je celosvětovým fenoménem. Stejně tak jako obecné životní pravdy jsou důležité pro lidský život, jsou neméně důležité pro sportovní prostředí. Osobnosti, které mě při formování mých postojů a názorů ovlivnili, a které jsem připomněl, Vám doporučuji zkoumat v souvislostech i hlouběji. A závěrem příkládám jedno životní motto jedné z největších morálních autorit naší doby. „**Když už člověk jednou je, tak má koukat, aby byl. A když kouká, aby byl a je, tak má být to, co je, a nemá být to, co není, jak tomu v mnoha případech je.**“ Jan Werich

Příjemné studování Vám přeje

Jiří Kubíček